

14.02.2019

Julkinen

Kokoustiedot

Aika 14.02.2019 torstai klo 15:00 - 16:15

Paikka Valtuustotalo, lautakuntien kokoushuone (Suokatu 42)

Lisätietoja

Saapuvilla olleet jäsenet

Sakari Pääkkö, puheenjohtaja
Matti Venäläinen, varapuheenjohtaja
Tuula Niskanen
Anna Partanen
Kati Seppälä
Anu Vartiainen
Samuli Voutila

Muut saapuvilla olleet

Kaisu Matinniemi, joukkoliikennepäällikkö
Harri Auvinen

Seppo Kiiski

Pekka Kauhanen

Seija Pasanen, joukkoliikenneinsinööri

esittelijä
kaupunginhallituksen vara-
edustaja, saapui 3 §:n aikana
Siilinjärven kunnanhallituksen
edustaja
Siilinjärven kunnan kehitysjohtaja
pöytäkirjanpitäjä

Asiat 1 - 8 §

14.02.2019

Julkinen

Allekirjoitukset

Sakari Pääkkö
puheenjohtaja

Seija Pasanen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Kuopion kaupungin kaupunkiympäristön palvelualueella (Suokatu 42),
14.2.2019

Tuula Niskanen

Anu Vartiainen

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä

Tarkastettu pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Kuopion kaupungin verkkosivulla www.kuopio.fi/paatoksenteko 15.2.2019

Seija Pasanen
pöytäkirjanpitäjä

14.02.2019

Julkinen

Muutoksenhakukiellot Kuntalain 136 §:n mukaan ei oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta voi tehdä §:ien 1 – 3, 6 – 8 osalta, koska päätökset koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Muutosta ei voi hakea valittamalla §:ään 4, koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus.

Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitukset

Pöytäkirjaan liitetään oikaisuvaatimusohjeet §:n 4 osalta

liite A

seuraava valitusosoitus §:n 5 osalta

liite F

14.02.2019

Julkinen

Käsitellyt asiat

Nro	§	Liite/ viite*	Otsikko	Sivu
1	1 §		Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
2	2 §		Pöytäkirjantarkastajat	6
3	3 §		Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan kokouspäivän siirto	7
4	4 §	1	Aiesopimus joukkoliikenteen kehittämisestä ja rahoituksesta vuosille 2019-2020	8
5	5 §		Yksinoikeuden myöntäminen Kuopion kaupunkiseudun paikallisliikenteen linjojen 4,8 ja 30-40 sopimusliikennöitsijöille	13
6	6 §	2-3	Kuopion ja Siilinjärven yhteistoimintasopimuksen toteutuminen vuonna 2018	15
7	7 §		Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenteen asiakaspalautteet vuonna 2018	19
8	8 §		Joukkoliikennelautakunnan tiedonannot 2019	21

Muutoksenhaku

4 §			Liite A Kuntalain mukainen oikaisuvaatimusohje / Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	22
5 §			Liite F Hallintovalitus Itä-Suomen hallinto-oikeudelle / joukkoliikennelautakunta	23

14.02.2019

1 §

1 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätösehdotus

Puheenjohtaja

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Kokouksesta oli poissa kaupunginhallituksen edustaja Veera Willman. Läsnä oli kaupunginhallituksen varaedustaja Harri Auvinen.

14.02.2019

2 §

2 §

Pöytäkirjantarkastajat

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö

Valitaan pöytäkirjantarkastajat. Vuorossa ovat jäsenet Tuula Niskanen ja Anu Vartiainen.

Päätös

Valittiin Tuula Niskanen ja Anu Vartiainen.

14.02.2019

3 §

§ 3

Asianro 8400/00.02.03/2018

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan kokouspäivän siirto

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi Henkilökuljetusten järjestäminen

Joukkoliikennelautakunta päätti 25.10.2018 kokouspäivät kevätkaudelle 2019. Maaliskuun kokouspäiväksi päätettiin 21.3.2019. Samaksi päiväksi on järjestetty Suomen Paikallisliikenneliiton vuosiseminaari, joka on hyvä pe-rehdytystilaisuus joukkoliikenneasioihin. Joukkoliikennelautakunnan jäseniä on aiempina vuosina osallistunut tilaisuuteen ja sama mahdollisuus on myös tänä vuonna. Jotta osallistuminen olisi mahdollista, tulisi kokouspäivää siirtää. Uusi kokousajankohta voisi olla keskiviikko 27.3.2019 klo 15 alkaen.

Vaikutusten arviointi

-

Esitys

Esitän, että joukkoliikennelautakunnan maaliskuun kokous siirretään pidettäväksi keskiviikkona 27.3.2019 klo 15 alkaen valtuustotalon lautakuntien kokoushuoneessa.

Valmistelija

Seija Pasanen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5424

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta hyväksyy joukkoliikennepäällikön esityksen.

Päätös

Kaupunginhallituksen varaedustaja Harri Auvinen saapui paikalle.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Aiesopimus joukkoliikenteen kehittämisestä ja rahoituksesta vuosille 2019-2020

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi Henkilökuljetusten järjestäminen

1. Yleistä

Tammikuussa 2017 solmittu Kuopion kaupungin, Pohjois-Savon ELY-keskuksen ja Liikenneviraston välinen aiesopimus joukkoliikenteen kehittämisestä ja rahoituksesta vuosille 2017-2018 umpeutui vuoden 2018 lopussa.

Aiesopimuksia on solmittu vuodesta 2012 alkaen. Niiden avulla haluttiin siirtyä aiempaa pitkäjänteisempään joukkoliikenteen kehittämiseen, sen rahoituksen suunnitteluun ja kasvattaa joukkoliikenteen kulkutapaosuutta nostamalla palvelutasoa. Tavoitteena ovat olleet kolmivuotiset sopimukset. Nyt päättyvä sopimus oli vain kaksivuotinen, koska lainsäädäntöön oli tulossa muutoksia, jotka vaikuttivat Liikenneviraston rooliin joukkoliikennetoimijana. Laki liikenteen palveluista astui voimaan 1.7.2018.

Aiesopimusmenettelyssä tarkennetaan yhteisesti asetettuja lyhyemmän aikavälin tavoitteita ja luodaan kehittämisspolku, johon niin valtion kuin kaupunkiseudunkin rahoitusta on tarkoitus kohdentaa. Joukkoliikenteen valtionavustusta on mahdollista saada vain, jos aiesopimus joukkoliikenteen kehittämissuunnitelman toteuttamisesta on solmittu alueen toimivaltaisen ELY-keskuksen ja Liikenne- ja viestintäviraston (Traficom) kanssa.

Keskisuurten kaupunkiseutujen valtionavustukset myöntää Liikenne- ja viestintävirasto. Avustuksen jakokriteereinä käytetään selvityksen joukkoliikenteen valtionrahoituksesta (Liikennevirasto 43/2015) mukaisesti asukaslukua (painoarvo 70 %) ja kunnan omaa joukkoliikennerahoitusta (painoarvo 30 %). Kaupunkiseutujen on osallistuttava kehittämiskustannuksiin vähintään 50 prosentilla hyväksyttävistä kustannuksista.

2. Sopimusluonnos

Nyt solmittavaksi esitettävä sopimus olisi vain kaksivuotinen maakuntauudistuksen vuoksi. Vuosille 2019-2020 laaditun sopimusluonnoksen lähtökohtana on laatia Kuopion kaupungin liikennejärjestelmäsuunnitteluun kytketty joukkoliikenteen kehittämissuunnitelma sekä sopia joukkoliikenteen valtionrahoituksesta.

Valtionrahoituksen tarkoituksena on tukea Kuopion kaupunkiseutua sen joukkoliikennettä koskevissa linjauksissa ja vahvistettujen seudun joukkoliikenteen kehittämistavoitteiden toteuttamisessa. Kehittämishankkeiden ja valtionrahoituksen edellytyksenä on se, että sekä valtion että Kuopion kaupungin ja Siilinjärven kunnan vuosittaisissa talousarvioissa on osoitettu tarkoitukseen tarvittavat määrärahat. Valtion ja kuntien rahoitusosuus on kuitenkin riippuvainen vuosittaisesta määrärahan tasosta ja niihin voi vaikuttaa poliitti-

14.02.2019

4 §

set päätökset lyhyelläkin aikavälillä. Nyt käsittelyssä olevan aiesopimuksen lähtökohtana on, että valtion määräraha pysyy vähintään nykytasolla.

2.1 Valtakunnalliset kehittämishankkeet

Valtakunnallisten kehittämishankkeiden rahoituksesta vastaa Liikenne- ja viestintävirasto. Sen keskeisimpiä tehtäviä on tarjota rajapintaluettelo ja digitointityökalu liikkumispalveluiden olennaisten tietojen avaamiseksi, seurata liikkumispalveluiden kysyntää ja tarjontaa sekä sovittaa yhteen liikkumispalveluiden kehittämistä.

2.1.1 National access point, NAP

NAP tarjoaa liikkumispalveluiden kehittäjille mahdollisuuden saada käyttöönsä tietoja ja rajapintoja kehittämistyöhön. Sen kautta toimivaltaiset viranomaiset saavat tietoa markkinaehtoisesta liikenteestä ja siinä tapahtuvista muutoksista.

2.1.2 Joukkoliikenteen koontikanta, Digitransit ja matka.fi –palvelu

Avoimeen lähdekoodiin perustuva Digitransit –tuote tarjoaa mahdollisuuksia mm. markkinaehtoisille toimijoille matkustajapalveluiden (mm. reittioppaat, Maas –palvelut) kehittämiseksi. Joukkoliikenteen koontikanta sisältää tiedot mm. viranomaisten sopimusliikenteistä, josta ne välittyvät Digitransitiin ja matka.fi –palveluun. Liikenne- ja viestintävirasto vastaa tietojen toimittamisesta ainakin vuoden 2020 loppuun saakka. Matka.fi –palvelu sisältää tiedot vain viranomaisten järjestämästä liikenteestä. Sen toiminnan jatkuvuus on selvitettävänä eli se toimii toistaiseksi.

2.1.3 JUKU -järjestelmä

JUKU -järjestelmä on joukkoliikenteen rahoitus-, kustannus- ja suoritettietojen keräys- ja seurantajärjestelmä. Siihen sisältyy myös kilpailutusrekisteri, jonne viranomaiset vievät tiedot kilpailutuksista ja niiden pohjalta tehdyistä sopimuksista.

Valtionavustukset haetaan järjestelmän kautta ja viranomaiset ovat velvollisia käyttämään järjestelmää ja viemään sinne tarvittavat tunnuslukutiedot.

2.1.4 Liikkumispalveluiden kysynnän ja tarjonnan seuraaminen

Virasto seuraa liikkumispalveluiden kysyntää ja tarjontaa ja julkaisee vuosittain julkisen liikenteen suoritetilastoja. Suoritetilaston kehittämistyö valmistui vuonna 2018. Toimivaltaisten viranomaisten tulee ylläpitää järjestämänsä liikenteen suoritettietoja JUKU-järjestelmässä.

2.1.5 Liikkumispalveluiden kehittämisen yhteensovittaminen

Liikenne- ja viestintävirasto osallistuu liikkumispalvelujen yhteensovittamistyötä edistävään sidosryhmätyöhön. Työn tavoitteena on sovittaa yhteen kaikkien liikkumispalvelujen kehittäminen. Tämä tarkoittaa mm. kaikkien henkilökuljetusten sekä julkisesti rahoitetun ja markkinaehtoisin liikenteen yhteensovittamista. Tärkeänä tavoitteena on myös edistää lippu- ja maksujärjestelmien yhteentoimivuutta.

14.02.2019

Virasto tekee myös tutkimuksia ja selvityksiä edistääkseen liikkumispalveluiden kehittämisen yhteensovittamista. Julkisen liikenteen sanaston tavoitteena on luoda alalle yhtenäinen sanasto ja määritelmät helpottamaan joukkoliikenteen laajaa yhteistyötä.

2.1.6 Rahoitusohjelma keskisuurille kaupunkiseuduille

Keskisuurille kaupunkiseuduille kohdennetulla valtionavustushaulla halutaan tukea joukkoliikenteen digitalisaation ja palveluistumiseen liittyviä hankkeita. Rahoitus on joukkoliikenteen valtionavustuksesta erillinen ja siihen julkaistaan haku alkuvuodesta 2019.

3. Kuopion kaupunkiseudun kehittämishankkeet

Kaupunkiseudun kehittämishankkeiden rahoituksesta vastaavat seudun kunnat itse. Tavoitteena on edistää joukkoliikenteen käyttöä ja muuta viisasta liikkumista seudulla.

3.1 Käyttövoimaselvitys ja viisaan liikkumisen hanke

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenneohjelman 2025 mukaisesti laaditun käyttövoimaselvityksen pohjalta laaditaan lisäselvitys paikallisliikenteen siirtymisestä sähkökäyttövoimaan, sähköön latausinfraan investointitarpeista ja niihin liittyvistä vastuukysymyksistä.

EU -rahoitteinen viisaan liikkumisen hanke päättyy syksyllä 2019. Keväällä 2019 otetaan käyttöön älykäs kaupunkipyöräjärjestelmä osana joukkoliikennejärjestelmää ja joukkoliikenteelle luotua Vilkku -brändiä laajennetaan kilpailutusten myötä Vilkku -liikenteen autoihin.

3.2 Liikenteen yhteensovittaminen

Joukkoliikenteen palvelutasoa toteutetaan kaupungin järjestämien liikenteiden lisäksi Pohjois-Savon Ely –keskuksen kanssa tehtävillä yhteishankinnoilla ja osallistumalla Elyn hankintakustannuksiin kuntaosuuksilla. Lisäksi kaupunki on solminut nousukorvaussopimuksia Waltti –lippujen hyväksymiseksi maksuvälineenä markkinaehtoisessa liikenteessä. Muilta osin markkinaehtoinen liikenne jää täydentäväksi liikenteeksi. Välttämättömiä palveluja ei voi perustaa markkinaehtoisesta liikenteestä, koska tieto siinä tapahtuvista muutoksista tulee liian myöhään korvaavien palvelujen järjestämiseksi avoimella kilpailulla. Suorahankinnoissa hintataso on yleensä kilpailun hintatasoa korkeampi.

3.3 Lippu- ja maksujärjestelmä

Waltti-lippujärjestelmän seuraavat kehitysaskleet ovat tunnistepohjaisuus, mobiilimaksamisen ja verkkokaupan kehittäminen sekä EMV-maksaminen.

3.4 Informaatiojärjestelmä

Kuopiossa on käytössä reaaliaikainen matkustajainformaatiojärjestelmä, jonka reaaliaikatietoa hyödynnetään reittioppaassa ja bussit kartalla – palvelussa sekä pysäkkiaikataulupalveluissa. Reitti- ja aikataulutiedot ovat haettavissa avoimen rajapinnan kautta mm. Google Maps –karttapalvelussa.

14.02.2019

4 §

3.5 Seudun muut kehittämishankkeet

Kuopiossa on käynnissä joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä oleellisesti parantavat Asemanseutu- ja Savilahti –hankkeet.

Siilinjärvellä on käynnissä hanke, jossa parannetaan jalan ja pyöräillen tehtävän liityntäliikenteen turvallisuutta ja sitä kautta lisätä joukkoliikenteen käyttöä.

4. Rahoitus

Kuopion kaupunki on lisännyt merkittävästi joukkoliikennerahoitusta viime vuosina palvelutason nostamiseksi. Tämän vuoksi Liikenne- ja viestintävirasto on katsonut tarpeelliseksi nostaa Kuopion kaupunkiseudulle myönnettävää valtionavustusta hiukan vuodesta 2018.

5. Valtionavustuksen raportointi ja maksatus

Kaupungin tulee hakea valtionavustusta vuosittain sopimuksen mukaisiin kohteisiin JUKU-järjestelmän kautta. Liikenne- ja viestintävirasto maksaa kaupungille hintavelvoitteiden, ostoliikenteen ja kehittämishankkeiden valtionavustuksen alku- ja loppuvuoden osalta erikseen sen jälkeen, kun kaupunki on antanut vaaditut seurantatiedot ja muut mahdolliset valtionavustuspäätöksessä vaaditut tiedot.

6. Sopimuksen voimassaolo, tarkistaminen ja yhteistyö

Sopimus on voimassa vuoden 2020 loppuun asti. Sopimuksen toteutumista seurataan vuosittain järjestettävissä seurantapalavereissa. Niissä päivitetään kehityshankkeiden ja valtionrahoituksen tilanteet.

Vaikutusten arviointi

Esitys on ilmasto- ja yritysvaikutuksiltaan myönteinen, koska sillä pyritään siirtymään joukkoliikenteen kehittämisessä aikaisempaa pitkäjänteisempään suunnitteluun ja turvaamaan joukkoliikenteen palvelutasoa.

Esitys

Esitän joukkoliikennelautakunnalle, että se hyväksyy osaltaan allekirjoitettavaksi Liikenne- ja viestintäviraston ja Pohjois-Savon Ely-keskuksen kanssa solmittavan aiesopimuksen joukkoliikenteen kehittämisestä ja rahoituksesta vuosille 2019 - 2020.

Liitteet

- 1 642/2019 Liikenne- ja viestintäviraston, Pohjois-Savon ELYn ja Kuopion kaupungin toimivaltaisen viranomaisen välinen aiesopimus joukkoliikenteen kehittämisestä ja rahoituksesta vuosille 2019-2020

Valmistelija
Seija Pasanen
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5424

14.02.2019

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta hyväksyy joukkoliikennepäällikön esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

14.02.2019

5 §

§ 5

Asianro 2692/08.01.00/2018

Yksinoikeuden myöntäminen Kuopion kaupunkiseudun paikallisliikenteen linjojen 4,8 ja 30-40 sopimusliikennöitsijöille

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi Henkilökuljetusten järjestäminen

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta päätti 26.4.2018 (§ 28), että avoimet joukkoliikennepalvelut järjestetään Kuopio-Siilinjärvi – alueella soveltamalla EU:n palvelusopimusasetusta (PSA). Päätöksellä turvataan markkinaehtoisesti syntyviä palveluja monilukuisemmat, luotettavammat ja laadukkaammat palvelut sekä markkinaehtoisia hintoja edullisemmat asiakashinnat alueella.

PSA:ssa vahvistetaan ehdot, joiden mukaan toimivaltainen viranomainen voi turvata välttämättömät henkilöliikennepalvelut, jotka eivät voi toimia markkinaehtoisesti. Yhtenä menetelmänä on yksinoikeuden myöntäminen julkisen liikenteen harjoittajalle. Markkinaehtoinen liikenne ei saa aiheuttaa jatkuvaa ja vakavaa haittaa PSA:n mukaisesti järjestetyille liikenteelle.

Heinäkuun alussa 2018 voimaanastunut liikennepalvelulaki helpotti markkinaehtoisien liikenteen alallepääsyä. Liikennepalvelulain mukaan toimivaltainen viranomainen voi tarvittaessa tehdä palvelusopimusasetuksen mukaisen päätöksen yksinoikeudesta. Yksinoikeuspäätöksellä annetaan erikseen valittavalle julkisen liikenteen harjoittajalle mahdollisuus harjoittaa julkista henkilöliikennettä tietyllä reitillä tai tietyssä verkossa taikka tietyllä alueella ja suljetaan pois muut mahdolliset liikenteenharjoittajat. Toimivaltaisen viranomaisen on julkaistava päätös yksinoikeuden antamisesta internet-sivullaan. Sulkemisen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko.

Yksinoikeuksien myöntäminen erikseen kilpailutuksissa valituille liikenteenharjoittajille on tarpeellista, jotta sopimuksen mukaisen liikenteen hoitaminen liikennöintisopimuksen ja siinä määritellyn korvaustason mukaisesti on mahdollista. Tällä turvataan viranomaiselle palvelusta syntyvien kustannusten säilyminen kohtuullisina. Mahdollisen muun liikennetarjonnan aiheuttamaan jatkuvaan ja vakavaan haittaan voi puuttua myöhemmin vain, jos yksinoikeuspäätös on tehty.

Sansia Oy kilpailutti Kuopion kaupunkiseudun paikallisliikenteen linjat 4, 8 (kohde 1) ja 30-40 (kohde 2). Sansia Oy:n 29.1.2019 tekemän kokonaistaloudellisuuteen perustuvan päätöksen mukaan kohteen 1 liikenteenharjoittajaksi valittiin Kuopion Liikenne Oy. Kohteen 2 ratkaisussa käytettiin rajoitusta määrävän markkina-aseman välttämiseksi, ja kohteen liikenteenharjoittajaksi valittiin toiseksi kokonaistaloudellisimman tarjouksen tehnyt Oy Pohjolan Liikenne Ab. Päätös saa lainvoiman 13.2.2019.

Nyt kilpailutettujen sopimuskohteiden liikenteillä on yhteisiä reittiosuuksia viranomaisen toisten sopimusliikenteiden kanssa mm. Kuopion keskustassa. Nämä ovat olleet valittujen liikenteenharjoittajien tiedossa liikennettä hankittaessa, joten yksinoikeus ei niitä kiellä.

14.02.2019

5 §

Yksinoikeus kattaa kohteiden 1 ja 2 liikennöinnin liikennöintisopimusten mukaisesti sopimusajan 3.6.2019-2.6.2024 sekä mahdolliset optiovuodet (1+1) toimivaltaisen viranomaisen vahvistamalla reiteillä ja aikatauluilla mukaan lukien liikenteisiin sopimusaikana sopimuksia ja hankintalainsäädäntöä noudattaen tehtävät muutokset. Toimivaltaisen viranomaisen järjestämän liikenteen reitit ja aikataulut ovat internetsivulla <https://vilkku.kuopio.fi/aikataulut-reitit>.

Vaikutusten arviointi

Päätöksellä turvataan palvelujen taloudellinen tarjoaminen ja siten palvelutason säilyminen, jonka vuoksi se on ympäristö- ja yritysvaikutuksiltaan positiivinen.

Esitys

Esitän, että Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta myöntää EU:n palvelusopimusasetuksen mukaisen yksinoikeuden Sansia Oy:n tarjouskilpailun perusteella 29.1.2019 tekemän päätöksen mukaisesti edellyttäen, että päätös saa lainvoiman 13.2.2019

1. Kuopion Liikenne Oy:lle paikallisliikennelinjojen 4 ja 8 bruttoliikennesopimuksen mukaiselle liikenteelle ja siihen sopimusaikana tehtäville muutoksille sekä
2. Oy Pohjolan Liikenne Ab:lle paikallisliikennelinjojen 30-40 bruttoliikennesopimuksen mukaiselle liikenteelle ja siihen sopimusaikana tehtäville muutoksille.

Valmistelija

Seija Pasanen

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5424

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta hyväksyy joukkoliikennepäällikön esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

14.02.2019

6 §

§ 6

Asianro 509/08.01.00/2018

Kuopion ja Siilinjärven yhteistoimintasopimuksen toteutuminen vuonna 2018

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi Henkilökuljetusten järjestäminen

Kuopion kaupunginvaltuusto ja Siilinjärven kunnanvaltuusto hyväksyivät 13.6.2011 yhteistoimintasopimuksen, jossa sovittiin 3.12.2009 voimaanastuneissa EU:n palvelusopimusasetuksessa (PSA) ja kansallisessa joukkoliikennelaissa joukkoliikenteen toimivaltaiselle viranomaiselle säädetyistä tehtävistä sekä kuntien keskenään sopimista joukkoliikenteen tehtävistä Kuopion ja Siilinjärven alueella 1.1.2012 alkaen. Sopimuksen mukaan lakisääteisten viranomaistehtävien ja muiden yhdessä sovittujen joukkoliikenteen kehittämis- ja hoitamistehtävien hoitamisessa vastuukuntana on Kuopion kaupunki.

Joukkoliikennepalvelujen järjestämisvastuussa sekä joukkoliikennettä säätelevässä kansallisessa lainsäädännössä on tapahtunut useita muutoksia yhteistoimintasopimuksen solmimisen jälkeen. Tämän vuoksi alkuperäistä yhteistoimintasopimusta päivitettiin vastaamaan muuttunutta tilannetta joukkoliikennelautakunnan päätöksellä 25.10.2018 (56 §).

Tarkistettu sopimus on liitteenä.

Sopimuksen seuranta

Sopimuksen kohdan 6 mukaan sopimuksen toteutumista seurataan kerran vuodessa pidettävässä arviointikokouksessa, jonka Kuopion kaupunkiympäristön suunnittelupalvelujen joukkoliikennetyksikkö järjestää.

Arviointikokous vuoden 2018 toiminnasta pidettiin 31.1.2019. Kokoukseen osallistuivat joukkoliikennelautakunnan puheenjohtaja, joukkoliikennelautakunnan Siilinjärven kunnanhallituksen edustaja, Siilinjärven joukkoliikennevastaava sekä joukkoliikennetyksiköstä joukkoliikennepäällikkö Skype-yhteydellä ja joukkoliikenneinsinööri.

Muistio kokouksesta on liitteenä.

Yhteistoiminnan tavoitteet ja yleiset periaatteet

Yhteistoiminnan tavoitteena on toteuttaa kuntarajat ylittävää yhteistyötä joukkoliikenteen järjestämisessä voimassaolevan lainsäädännön mukaisesti sekä kehittää ja koordinoita seudullista joukkoliikennettä ja kuntien henkilökuljetuksia siten, että palvelutaso paranee ja palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti ja taloudellisesti.

Palvelutarjontaa on kehitetty hyväksytyyn palvelutason mukaisesti kilpailuttamalla siten, että eri kokoisilla toimijoilla on ollut mahdollisuus osallistua kilpailuun. Kilpailu alueella on säilynyt.

Pohjois-Savon matkojenyhdistelykeskus siirtyi keväällä Sansia Oy:lle. Samalla sille siirtyi Kuopiossa ja Siilinjärvellä liikennöivien palveluliikenteiden ja vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetusten järjestämis-

14.02.2019

vastuu. Koulukuljetuksia on koordinoitu avoimien joukkoliikennepalvelujen kanssa suunnittelussa ja hankinnoissa.

23.8.2018 joukkoliikennelautakunta siirsi päätösvallan joukkoliikennepalvelujen hankinnoista toistaiseksi Sansia Oy:lle uuden hankintalain sähköisen hankintamenettelyvaatimusten vuoksi, mutta pidätti itsellään päätösvallan kilpailun valintakriteereistä.

Toiminnassa on noudatettu Kuopion kaupungin hallintosääntöä ja kaupunkiympäristön palvelualueen toimintasääntöä.

Yhteistoimintasopimuksen mukaiset tehtävät

Joukkoliikenteen toimivaltaisena viranomaisena on Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta. Asiantuntijapalveluista ja asioiden valmistelusta vastaa kaupunkiympäristön suunnittelupalvelujen joukkoliikenneyksikkö yhteistyössä Siilinjärven joukkoliikennevastaavan kanssa.

Joukkoliikenneohjelman 2025 jatkotöinä valmistui alkuvuodesta linjasto-suunnitelman tarkistus ja maksuvyöhykeselvitys sekä loppuvuodesta käyttövoimaselvitys. Joukkoliikennelautakunta hyväksyi linjastosuunnitelman 25.1.2018, ja sen pohjalta on vuorotarjontaa parannettu. Maksuvyöhykesuunnitelma hyväksyttiin 22.2.2018. Päätöksen mukaan maksuvyöhykkeisiin ei tehdä tässä vaiheessa muutoksia ja lippujen hintoja tarkistetaan liikennöintikustannusten kasvun mukaisesti. Tavoitteeksi asetettiin yksi yhteinen maksuvyöhyke paikallisliikenteeseen vuonna 2022. Lisäksi joukkoliikennelautakunta päätti 22.2.2018 hyväksyä Waltin lippuvalikoimaan Siilinjärven kuntakausiliput 1.4.2018 alkaen. Kuntakausilippujen toteuttamismahdollisuuksia viivästytti kuitenkin lautakunnan asettama kuntalaisuuden varmistaminen Waltti-järjestelmässä, jota ei saatu ratkaistua. Käyttövoimaselvityksen ja siinä esitetyn etenemispolun joukkoliikennelautakunta hyväksyi 29.11.2018 ja kaupunginhallitus 10.12.2018.

Alueen sopimusliikenne toimi suunnitellun mukaisesti. Toimivalta-alueen paikallis- ja maaseutuliikenteessä vuonna 2018 tehtiin 6,8 miljoonaa matkaa, joka on 3,6 % edellistä vuotta enemmän. Kuopion ja Siilinjärven paikallisliikenteessä kasvua oli 4,1 % (matkoja 6,45 miljoonaa). Maaseutuliikenteen matkustajamäärä väheni 4,6 % (matkoja 347 802). Maaseutuliikenteen matkustajista yli 90 % on koululaisia.

Palautteita palveluista tuli vuoden 2018 aikana 1 196 kappaletta. Määrä on edellistä vuotta 8 % vähemmän. Palautteista 32 % kohdistui reitteihin ja aikatauluihin, 10 % lippuihin ja hintoihin sekä 12 % verkkosivuihin ja sähköisiin palveluihin.

Asiakastytyväisyyskyselyjä tehtiin maaliskuussa ja marraskuussa. Kummasakin kyselyssä yleisarvosanaksi Vilkulle annettiin yli neljä asteikolla 1-5. Syksyn kyselyssä joukkoliikennepalvelun hinta-laatu –suhteelle annettiin arvostus 3,97 (hyvä) ja joukkoliikenteen yhteiskunnalliselle merkitykselle arvostus 4,63 (tärkeä).

Viisaan liikkumisen hanke eteni suunnitelmien mukaisesti. Hankkeessa luotiin Vilkulle graafinen ilme ja reaaliaikainen informaatiojärjestelmä ja siihen liittyviä reaaliaikapalveluja. Kaupunkipyörähanke eteni odottamaan käyttöönottoa keväällä 2019.

14.02.2019

Yhteiset toimet

Joukkoliikennelautakunta kokoontui yhdeksän kertaa, ja päätöspätkäliä syntyi 68. Eniten tehtiin lippu- ja maksujärjestelmään liittyviä päätöksiä. Esittelijänä kokouksissa oli joukkoliikennepäällikkö. Joukkoliikennepäätösköön henkilöresurssit vähenivät puolikkaalla henkilötyövuodella. Yhteistyö Ely -keskuksen kanssa on ollut tiivistä.

Talous ja kustannusten jako

Liikenneviraston ja Pohjois-Savon Ely -keskuksen kanssa joukkoliikenteen kehittämistä ja rahoituksesta solmitun aiesopimuksen mukaisesti harkinnanvaraista joukkoliikenteen valtionapua saatiin 1 000 000 €, joka oli 5 % vähemmän kuin edellisenä vuonna valtion talousarvion joukkoliikennemäärärahan pienenemisen vuoksi. Valtionapu jaettiin kuntien kesken avoimen joukkoliikenteen toteutuneiden kustannusten suhteessa.

Yhteisen liikenteen kustannukset jaettiin sopimuksen mukaisesti matkustuksen suhteessa lautakunnan 25.1.2018 vahvistamien %- osuuksien suhteessa ja viranomaiskustannukset asukaslukujen (Siilinjärvi 16 %, Kuopio 84 %) suhteessa. Laskutus tehtiin neljännesvuosittain.

Joukkoliikenteen talousarvion 2018 lautakunta hyväksyi osaltaan 25.10.2018. Kuopion ja Siilinjärven hyväksytyt talousarviot toimitettiin lautakunnalle 22.1.2019. Talousarvion sisältämällä määrärahoilla turvataan edellytykset yhteistoiminnan hoitamiseen.

Neuvottelu- ja lausuntomenettely

Liikenteisiin esitetystä muutoksista on neuvoteltu muiden kuntien, toimivaltainen viranomaisten ja liikennöitsijöiden kanssa. Sopimusliikennöitsijöiden kanssa on pidetty säännöllisesti palaveria.

Joukkoliikennepäätösköön on antanut tarvittaessa lausuntoja pienistä, toiselle viranomaiselle kuuluvista liikennemuutoksista. Markkinaehtoisesta liikenteen muutoksista päättää yksin liikenteenharjoittaja, joten niistä ei enää lausuntoja anneta.

Viisaan liikkumisen osahankkeita valmisteltiin vuorovaikutuksessa eri yhteistyötahojen kanssa.

Vaikutusten arviointi

-

Esitys

Esitän joukkoliikennelautakunnalle, että se hyväksyy vuoden 2018 Kuopion kaupunkiseudun viranomaistoiminnan yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

Liitteet

- 2 509/2018 Yhteistoimintasopimus 25.10.2018
- 3 509/2018 Muistio 2019

Valmistelija
Seija Pasanen
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5424

14.02.2019

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta hyväksyy joukkoliikennepäällikön esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikenteen asiakaspalautteet vuonna 2018

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi Henkilökuljetusten järjestäminen

Kuopion kaupungin palautepalvelun kautta on seurattu joukkoliikennepalautteita 1.7.2014 alkaen. Vuoden 2014 syksyn aikana palautteita tuli 735, mutta tällä hetkellä palautemäärä on kasvanut noin 1000 palautteen vuositason.

Palautepalvelun kautta tuli vuoden 2018 aikana 1191 palautetta, joista 863:lla oli lupa julkistaa. Lisäksi palautetta on voinut antaa suoraan liikennöitsijöille.

Kuopion kaupungin asiakaslupauksen mukaan palautteisiin vastataan viiden työpäivän sisällä. Joukkoliikennepalautteiden osalta vastausaika vuonna 2018 oli keskimäärin 2 päivää.

Palautteen luonne	vuosi 2018
kiitokset	4,62 %
kommentit	30,56 %
kysymykset	15,28 %
moitteet	34,09 %
toimenpide-ehdotukset	15,45 %

Reitit ja aikataulut (34% kaikista palautteista)

Aamu-, sekä iltapäivävuorojen aikatauluissaan pysymisestä on tullut paljon palautetta, varsinkin talvikausina, kun ajo-olosuhteet ovat heikentyneet. Ruuhka-aikojen hitautta vaikeutti myöskin kesäkuussa alkanut Niiralankadun saneeraus, joka päättyi alkutalvella. Linja-autot joutuivat ajamaan kapeita kiertoteitä, jotka ruuhka-ajalla täyttyivät niin linja- kuin myös henkilöautoista.

Eniten palautetta myöhästelyjen takia saivat Siilinjärvi – Kuopio – Matkus väliset vuorot.

Kysymyksiä reittimuutoksista herätti myös Presidentinkatu – Aulis-Rytkösenkadun remontti, jonka johdosta ammattikoulun kautta ajavat vuorot päättyivät.

Toiveet linja-autovuoroista välille Saaristokaupunki-Matkus jatkuvat, tällä hetkellä asiakkaat hyödyntävät vaihtovuoroja, koska suoraa yhteyttä ei ole. Saaristokaupunki on suunnaltaan hankalassa asemassa Matkukseen, joten vuorojen suunnittelu on haasteellista.

Liput ja hinnat (10 % kaikista palautteista)

Waltti-lippu- ja maksujärjestelmään liittyviä palautteita tuli kaikkiaan 122 kappaletta. Suurimmaksi osaksi yhteydenotot koskivat nettilatausta, ja siihen liittyvistä aktivointiongelmista, jolloin Waltti-kortin lataus nettikaupassa on

14.02.2019

tehty onnistuneesti, mutta ladattu tuote ei aktivoidu Waltti-korttia linja-autossa käytettäessä.

Palautteissa toivottaisiin myös pankkikorttimaksun mahdollisuutta linja-autoissa, asiaa on kuitenkin helpottanut mobiilimaksamisen mahdollisuus.

Verkkosivut ja sähköiset palvelut (12% kaikista palautteista)

Käytössä olevasta reitti- ja aikatauluhakupalvelusta on tullut jonkin verran palautetta. Palaute on koskenut pääasiassa reittioppaan hakutoimintoja. Reaaliaikaisesta linja-autojen seurannasta on tullut kiitosta joukkoliikenteen käytettävyyden parantuessa.

Waltti-nettikauppa uudistui alkuvuonna 2018, joka aiheutti palautetta koskien sitä, että vanhan nettikaupan asiakkaat joutuivat rekisteröitymään uuteen uuteen nettikauppaan. Uudistuksen myötä asiakkaiden tunnukset hävisivät vanhasta nettikaupasta, jonka myötä nettikauppaan liittyen tuli kysymyksiä palautepalveluun.

Vaikutusten arviointi

-

Esitys

Esitän, että joukkoliikennelautakunta merkitsee asian tiedoksi.

Valmistelija

Jukka Marko Tapio Räsänen
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 5008

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta hyväksyy joukkoliikennepäällikön esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

14.02.2019

8 §

§ 8

Asianro 231/00.02.03/2019

Joukkoliikennelautakunnan tiedonannot 2019

Viranhaltijapäätökset 22.11.2018 – 5.2.2019

Asiakirjan nro	Päätöksentekijä	§ / vuosi	Päätös- päivä- määrä	Otsikko
9844/2018-1	joukkoliikennepäällikkö - KYP Joukkoliikennepäällikkö	7 § / 2018	29.11.2018	Muutoksia talvikauden 2018-2019 liikenteisiin

Päätösehdotus

Joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi ja päättää, ettei mainituissa päätöspöytäkirjoissa olevia otto-oikeuden alaisia päätöksiä oteta lautakunnan käsiteltäväksi.

Lautakunta käsittelee tarvittaessa muita asioita.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muut asiat:

- Käytiin läpi paikallisliikenteen kilpailutuksen tulokset. Sansia Oy:n päätösten perusteella paikallisliikenteeseen saadaan käyttövoimaksi biodiesel linjoille 1, 3, 4 ja 8.
- Keskusteltiin käyttövoimaselvityksen jatkotyöstä. Lautakunta nimesi edustajakseen työryhmään Sakari Pääkön ja varalle Kati Seppälän.

14.02.2019

Liite A Kuntalain mukainen oikaisuvaatimusohje / joukkoliikennelautakunta (4 §)

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Postiosoite	PL 1097, 70111 KUOPIO
Käyntiosoite	Suokatu 42
Puhelin	044 718 5110, 044 718 5113
Sähköposti	kaupunkiymparisto(at)kuopio.fi

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** päätöksen **tiedoksisaan-
nista**. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi Kuopion kaupungin verkkosivuille www.kuopio.fi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimittaminen

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston virka-ajan päättymistä tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

14.02.2019

Liite F Hallintovalitus Itä-Suomen hallinto-oikeudelle / joukkoliikennelautakunta (5 §)

Valitusoikeus Hallintovalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Viranomaisella on valitusoikeus, jos laissa niin säädetään tai jos valitusoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen.

Valitusviranomainen Itä-Suomen hallinto-oikeus

Postiosoite	PL 1744, 70101 KUOPIO
Käyntiosoite	Minna Canthin katu 64
Sähköposti	ita-suomi.hao(at)oikeus.fi
Puhelin	029 56 42500 (vaihde)
Faksi	029 56 42501
Virka-aika	8.00 – 16.15

Valitusaika Hallintovalitus on tehtävä kirjallisesti **30 päivän kuluessa** päätöksen **tiedoksisaannista**. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan.

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet.

Valituskirjelmä on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Siinä on mainittava valittajan ja, jos valittaja ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja sen mukaan kuin hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

14.02.2019

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitusasiakirjat toimitetaan aina omalla vastuulla. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuin voi periä muutoksenhakuasian käsittelystä tuomioistuinmaksulain 2 §:n (1455/2015) mukaisen oikeudenkäyntimaksun.